

ling, eller nogle saa Uvenner, saa skal han vinde 10 Venner for hver Uven, han paadrager sig, og ovenikøbet almindelig Agtelse, naar han kun handler redeligt og retsaffent. Hvad skulde man vel ellers sige om en Dommer, som nødvendigvis ganske offentligt maa anføre sine Grunde for det Resultat, hvortil han kommer, og derhos være den ene Part imod, thi han vil yderst sjældent komme i det Tilfælde, som Borgemeister Bremenfeldt, at sige: „I have begge to Ret“; men ikke desto mindre kan han ganske roligt røgte sit Kald. Hvi skal da ikke enhver anden Embedsmand kunne handle ligesaa aabent med Hensyn til de Sager, som afgøres ad den administrative Vej, eller vil man ikke ligesaa vel Sandhed og Ret ad den Vej, som ad den judicielle? Ja, jeg indseer vel, at det kunde være nogle Embedsmænd ret behageligt, at deres Erklæringer hemmeligholdtes, for at de i Skjul kunde virke for deres gaardsvage Klienter paa dygtigere Mænds Befordring, og at Nepotismen, saafremt Embedsmænds Erklæringer skulde bringes til alle Vedkommendes Kundskab, vilde erholde sit Banesaar, men derover skulde Nemesis neppe falde Taarer. Forøvrigt undrer det mig, at man vil, at en Embedsmand, som jo er kommen til Skjælsaar og Alder, og hvis Selvstandighed og Charakterfasthed, men, fremfor Alt, hvis Retsaffenhed maa være prøvet, først end han betroes et saa vigtigt Hverv, som at bestyre et Embede i Staten, skulde staaes for frit og aabent at udtale sig om Alt, hvad der angaaer hans Embedes Virksomhed, der dog ikke nærmest vedkommer ham, men det Offentlige, medens ethvert andet Menneffe, ja endogsaa et ganske ungt Menneffe, som kun har naaet 15 Aars Alderen, er ubetinget forpligtet til ganske offentligt som Vidne at fremtræde og sige sin bedste Ven, sin Velgjører, ja maaskee endogsaa sin Foresatte drøie og ubehagelige Sandheder lige i Dinene, hvis han ikke vil sværge sig Tanden i Bولد eller give sin Sjæls Sallighed til Priis. At forudsætte en barnagtig Undseelse hos en Embedsmand, synes dog at være en forbausende Modsigelse, og det vilde sandelig være en ringe Compliment for vore Embedsmænd, hvis man ikke skulde kunne tiltroe dem saameget Mod og Mandshjerte, som

et ganske ungt Menneffe. Disse ere de Bemærkninger, hvortil jeg skal indskrænke mig paa Sagens nærværende Standpunkt, idet jeg efter bedste Overbeviisning understøtter det foreliggende Forslag, hvorved jeg dog finder ikke uvæsentlige Mangler og Indskrænkninger, med Hensyn til hvilke jeg skal tillade mig at stille et Endringsforslag.

B Scholer: Hvis de 2 ærede Ministre, som idag have talt imod det foreliggende Lovforslag, kunde give os noget Tilfagn om, at Grundlovens Løfter om Næringsfrihed og Retspleiens Afvikelse fra Forvaltningen snart skulde blive til Virkelighed, saa vilde vistnok Foranledningen til dette Lovforslag for største Delen falde bort; thi, sit vi Domstole, hvor al administrativ Myndighed var udsøndret fra den dømmende, saa vilde mange Anledninger til Klager, som nu ere tilstede, jo falde bort, og Befolkningen vilde, efterhaanden som den uddannedes til borgerlig Frihed, langt hellere søge sin Ret mod Embeds-Vilkaarlighed hos Domstolen end hos Overøvrighederne, og, havde vi Næringsfrihed, som vi jo ifølge Grundloven skulle have, da vilde jo de fleste Andragender om Bevillinger falde bort, og altsaa de fleste Andragender, som dette Lovforslag gaar ud paa, være ophorte. Saalænge vi imidlertid ikke have noget bestemt Tilfagn om, at disse 2 store Grundlovslofter kunne realiseres, antager jeg, at det nærværende Lovforslag er nødvendigt baade for Befolkningen og Embedsstanden og for den almeenborgerlige Tillid mellem Mand og Mand i Samfundsklasserne. Det er vist, at, naar Erklæringerne blive offentliggjorte, da vilde mange af de vistnok ugrundede Mistanker, som nu hvile paa Øvrighederne, som skulle afgive disse Erklæringer, falde bort, men de ere vistnok heller ikke allesammen ugrundede; jeg kan idetmindste, efter det Kjendskab, jeg har dertil, ikke antage, at de alle ere ugrundede, men ved saadanne Mistanker opstaaer der let mere og mere et Mistillidsforhold mellem Embedsstanden og den øvrige Befolkning, som det er i det Almenes Interesse at forebygge. Den høitagtede Indenrigsminister udtalte, at, siden vi have faaet en Communalforfatning, have